

**38 milionów
na INWESTYCJE!**

**Gmina ogranicza
niską emisję**

W NUMERZE m.in.

Budżet gminy

strony 2-7

Dopłaty i dotacje dla mieszkańców

strony 8-11

Przy drodze krajowej

strony 11-12

Nie każde drewno można spalać

strony 12-13

Demografia gminy

strony 14-15

W bibliotece

strona 15

Zbiórka na pomnik

strona 16

Złote gody

strony 16-19

OKŁADKA:

Miasto z lotu ptaka

oprac: Red. | Zdjęcie: Paweł Młodkowski

BIULETYN SAMORZĄDOWY CZECHOWIC-DZIEDZICE

Ukazuje się 10 razy w roku (2019)

Czasopismo wydaje
URZĄD MIEJSKI
W CZECHOWICACH-DZIEDZICACH
Pl. Jana Pawła II 1
43-502 CZECHOWICE-DZIEDZICE
www.czechowice-dziedzice.pl

Nakład: 6000 egz.
Druk: Times | Czechowice-Dziedzice
Projekt, opracowanie graficzne,
skład i przygotowanie do druku - Red.

REDAKTOR NACZELNY:

PAWEŁ MIZERA

Tel. 32 21 471 86

biuletyn@um.czechowice-dziedzice.pl

RADA PROGRAMOWA:

MACIEJ KOŁOCZEK (przewodniczący)

KRZYSZTOF BERGEL

ANDRZEJ MAJ

ALICJA OGIEGŁO

BUDŻET GMINY 2019

38 milionów na inwestycje

W tegorocznym budżecie zapisano rekordową w historii naszego miasta kwotę na inwestycje, przekraczającą 38 milionów złotych! To o przeszło 10 milionów więcej niż w roku ubiegłym, który pod tym względem też był w naszej gminie... rekordowy.

Budżet gminy przyjęto na sesji 18 grudnia br. niemal jednogłośnie. Za przyjęciem uchwały budżetowej głosowało dwudziestu radnych (z klubów: Nowa Inicjatywa, Rodzina Prawo Wspólnota oraz Prawo i Sprawiedliwość), a jeden radny (z klubu PiS) wstrzymał się od głosu.

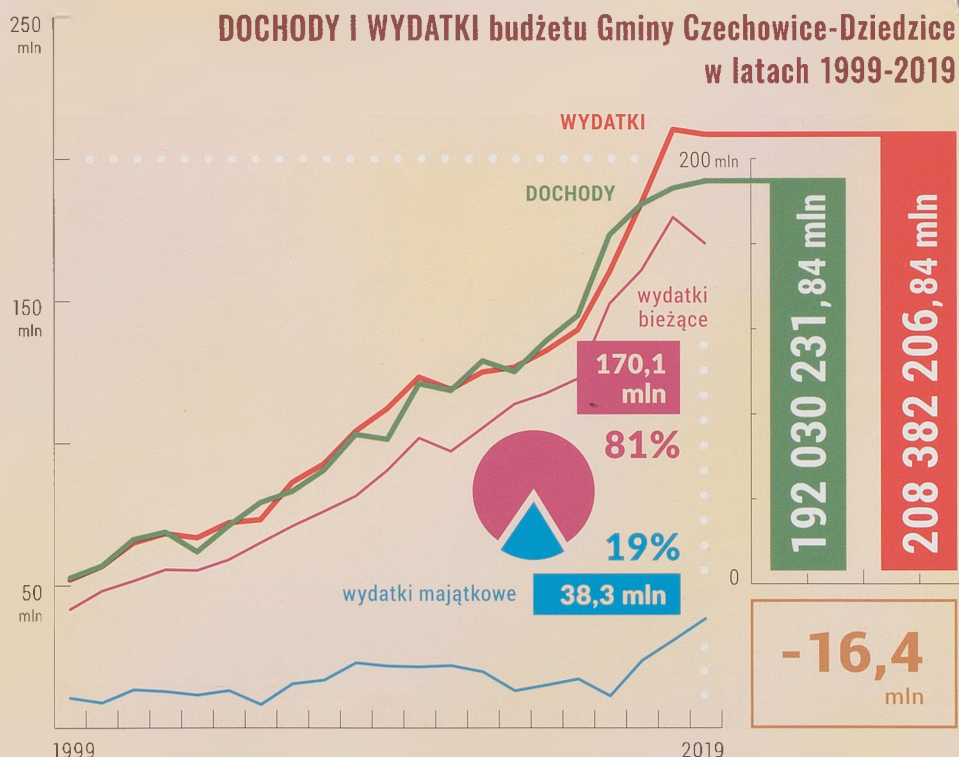
Ustalono dochody budżetu gminy na rok 2019 w łącznej wysokości 192.030.231,84 złotych (w tym bieżące - 189.491.249,89 złotych i majątkowe - 2.538.981,95 złotych), a wydatki w wysokości 208.382.206,84 złotych - wydatki bieżące 170.106.549,50 złotych i wydatki majątkowe 38.275.657,34 złotych. Różnica między dochodami i wy-

datkami stanowi planowany deficyt budżetu na kwotę 16.351.975 złotych, który ma zostać pokryty przychodami pochodzącymi z zaciągniętego kredytu w wysokości 16.351.975 złotych.

Ustalono przychody budżetu w łącznej kwocie 18.900.000 złotych (w tym kredyty w wysokości 18.900.000 złotych), a rozchody na 2.548.025 złotych, w tym pożyczki (298.025 złotych) i kredyty (2.250.000 złotych). Utworzono rezerwę ogólną budżetu w kwocie 500 tysięcy złotych oraz rezerwy celowe w kwocie łącznej 583.155,24 złote, w tym na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego (500 tysięcy złotych) oraz zadania jednostek pomocniczych (83.155,24 złote).

30 milionów od przedsiębiorców

Największą pozycję dochodów budżetu gminy stanowią dochody własne, wśród których największą część stanowią dochody z udziału

Łą w podatku dochodowym PIT (ponad 54,7 mln złotych, co stanowi około 47 procent dochodów ogółem - patrz wykresy na stronie 4). Wysokość dochodów z podatku PIT zależy do liczby ludności oraz poziomu zamożności mieszkańców gminy. Drugi filar dochodów budżetu stanowi podatek od nieruchomości (35,9 miliona złotych, tj. 31 procent dochodów ogółem) - w tym dochody z podatku od budynków mieszkalnych wynoszące około 5,9 miliona złotych, a od nieruchomości zajętych pod działalność gospodarczą - około 30 milionów złotych. Ze struktury dochodów budżetu gminy wynika, że szansą na zwiększenie dochodów jest wzrost liczby mieszkańców oraz nowe inwestycje i tworzenie nowych miejsc pracy - im więcej inwestycji na terenie gminy, tym dochody własne budżetu gminy będą wyższe. Połowa obszaru gminy jest sklasyfikowana jako grunty rolne, a dochody z podatku rolnego wynoszą zaledwie 550 tysięcy złotych, w związku z czym, jeżeli mieszkańcy wnioskuje o przekwalifikowanie gruntów rolnych pod tereny zabudowy lub pod inwestycje - zwłaszcza wzdłuż drogi krajowej numer 1 - to proponowane są zmiany planów zagospodarowania przestrzennego. Zainteresowanie inwestowaniem na terenie Czechowic-Dziedzic wzrosło, m.in. ze względu na brak terenów pod nowe inwestycje na terenie sąsiedniego Bielska-Białej, a także dzięki przyjaznej polityce podatkowej naszej gminy - od pięciu lat wysokość podatków na terenie gminy

Na sesji budżetowej

pozostaje prawie bez zmian, a dodatkowo obowiązują ulgi w podatku od nieruchomości dla inwestorów.

100 procent więcej dochodów w dziesięć lat

Budżet gminy jest dokumentem planistycznym - jego realizacja jest stale monitorowana i jest on korygowany na bieżąco, zarówno w zakresie dochodów, jak i wydatków. W ciągu dziesięciu lat (2007-2017) nastąpił około stu procentowy wzrost dochodów budżetowych (z 90.603.293 złotych w 2007 roku do 183.867.859,05 złotych w 2017 roku) oraz wzrost wydatków ogółem (z 92.741.055 złotych w 2007 r. do 184.136.064,76 złotych w roku 2017). Jednocześnie, szybciej wzrastały wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem gminy, niż wydatki majątkowe. I tak, wydatki bieżące w 2007 roku wynosiły 76.006.921 złotych, a w 2017 roku już aż 160.595.647,68 złotych, natomiast wydatki majątkowe w 2007 roku wyniosły 16.734.134 złote, a w 2017 r. - 23.540.417,08 złotych.

Dane za lata 1999-2017 - zgodnie ze sprawozdaniami budżetowymi za poszczególne lata, dane za rok 2018 - wg planu budżetowego w stanie na dzień 31.12.2018 r. Dane na rok 2019 - na podstawie uchwały budżetowej.

Rok	DOCHODY ogółem	WYDATKI ogółem	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
1999	52 650 253	51 965 487	41 535 414	10 430 073
2000	56 872 848	56 733 919	47 991 652	8 742 267
2001	66 160 203	64 900 383	51 567 208	13 333 175
2002	68 774 306	68 212 098	55 490 349	12 721 749
2003	61 864 908	66 716 884	55 255 208	11 461 676
2004	71 049 122	72 050 290	59 017 233	13 033 057
2005	79 183 506	73 097 717	64 962 459	8 135 258
2006	83 110 294	86 236 950	70 804 087	15 432 863
2007	90 603 293	92 741 055	76 006 921	16 734 134
2008	103 120 289	104 211 320	81 396 550	22 814 770
2009	101 403 799	112 151 730	90 476 702	21 675 028
2010	120 971 017	123 184 076	101 792 026	21 392 050
2011	118 538 443	118 946 340	97 123 235	21 823 106
2012	128 967 215	124 963 751	105 338 924	19 624 827
2013	125 146 876	126 653 620	113 701 148	12 952 472
2014	135 970 437	132 440 794	117 492 450	14 948 344
2015	144 876 805	139 769 813	122 651 644	17 118 169
2016	173 155 232	160 125 030	148 987 429	11 137 601
2017	183 867 859	184 136 065	160 595 648	23 540 417
2018	189 592 246	210 081 242	179 286 957	30 794 284
2019	192 030 232	208 382 207	170 106 550	38 275 657

DOCHODY 192 030 231,84 zł

bieżące 189 491 249,89 zł

majątkowe 2 538 981,95 zł

WYDATKI 208 382 206,84 zł

bieżące 170 106 549,50 zł

majątkowe 38 275 657,34 zł

DEFICYT 16 351 975,00 zł

PRZYCHODY 18 900 000,00 zł

kredyty 18 900 000,00 zł

wolne środki 0,00 zł

ROZCHODY 2 548 025,00 zł

kredyty 2 250 000,00 zł

pożyczki 298 025,00 zł

Planowane na 2019 rok wydatki bieżące stanowią 81 procent wydatków ogółem, a wydatki majątkowe - 19 procent. Wzrost wydatków bieżących wynika między innymi z przekazywania gminie przez rząd nowych zadań, bez środków finansowych z budżetu państwa na ich pokrycie. Ponadto, przekazywane dotacje i subwencje z budżetu państwa na realizację zadań przez gminę często nie pokrywają rzeczywistych wydatków, co powoduje to wzrost wydatków bieżących gminy, co z kolei przekłada się na spadek udziału procentowego wydatków majątkowych do dochodów gminy ogółem. Wydatki bieżące gminy na edukację, kulturę, sport, gospodarkę mieszkaniową, ściekową, odpadami komunalnym itp. stanowią znaczącą pozycję w budżecie gminy i - co gorsza - stale rosną.

▷ Należy pamiętać, iż część zadań gminy jest finansowana przez spółki z udziałem gminy, których aktywa w latach 2013-2017 znacząco wzrosły (w przypadku niektórych spółek o ponad 250 procent - patrz tabela na stronie 4). Wzrost aktywów Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji z około 8 milionów złotych w roku 2013 do ok. 20 milionów w 2017 r. jest efektem dokapitalizowania spółki przez gminę, co pozwoliło na modernizację części sieci wodociągowej oraz zakup specjalistycznego sprzętu, np. do czyszczenia i udrażniania kanalizacji. Dzięki temu cena wody od pięciu lat pozostaje niezmienna. Majątek Przedsiębiorstwa Inżynierii Miejskiej zwiększył się z około 30 milionów złotych w 2007 roku do ponad 201 mln złotych w roku 2017, a po realizacji drugiego etapu projektu „Regulacja gospodarki wodno-ściekowej w gminie Czechowice-Dziedzice” majątek ten będzie jeszcze wyższy. Z kolei aktywa Przedsiębiorstwa Komunikacji Miejskiej wzrosły z około 105 milionów złotych w 2014 roku do około 15 milionów złotych w 2017 roku.

Rekordowe inwestycje z dofinansowaniem

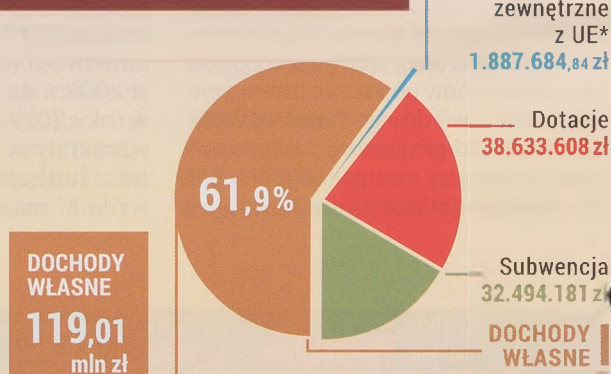
W 2019 roku nastąpi kumulacja wydatków majątkowych gminy ze względu na terminy ogłaszania konkursów na dofinansowanie unijne na planowane inwestycje. W sytuacji, gdyby gmina nie złożyła wniosków, utraciłaby możliwość uzyskania dofinansowania. Kumulacja ta spowodowała rekordową wysokość środków finansowych na wydatki majątkowe wynoszącą aż 38.285.657,34 złotych, w tym na inwestycje wynikające z Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy - 33.466.707,34 złotych. Gmina Czechowice-Dziedzice już od dłuższego czasu przygotowywała się do realizacji poważnych zadań inwestycyjnych z dofinansowaniem zewnętrznym, co jest zależne od konkursów ogłaszanych przez Marszałka Województwa Śląskiego. Przesunięcie terminów niektórych konkursów spowodowało kumulację realizacji zadań inwestycyjnych w 2019

DOCHODY BUDŻETU GMINY W 2019 ROKU (wg działów)		(zł)
Dochody osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem		100 329 419,00
Rodzina		34 539 850,00
Różne rozliczenia		32 494 181,00
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska		8 354 095,74
Gospodarka mieszkaniowa		5 851 346,00
Pomoc społeczna		3 012 337,42
Oświata i wychowanie		2 468 637,57
Kultura fizyczna		1 820 000,00
Działalność usługowa		1 709 293,81
Transport i łączność		600 000,00
Administracja publiczna		505 752,30
Turystyka		170 644,00
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej		108 375,00
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa		50 000,00
Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa		7 200,00
Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody		3 000,00
Ochrona zdrowia		2 900,00
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę		2 400,00
Obrona narodowa		800,00
RAZEM:		192 030 231,84

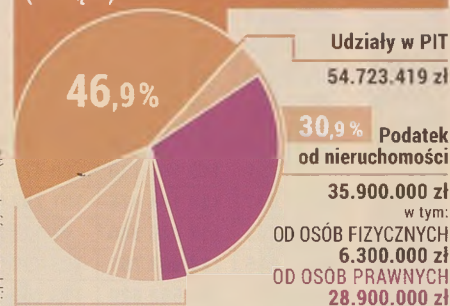
DOCHODY BUDŻETU gminy w 2019 roku, wg źródła pochodzenia

*) nie uwzględnia się środków, o których pozyskanie stara się gmina w konkursach, które jeszcze nie zostały do dnia podjęcia uchwały budżetowej rozstrzygnięte, ani środków pozyskiwanych przez gminne spółki

DOCHODY BIEŻĄCE 189.491.249,89 zł
DOCHODY MAJĄTKOWE 2.538.981,95 zł

DOCHODY WŁASNE (majątkowe) 2.538.981,95 zł
DOCHODY WŁASNE (bieżące) 116.475.776,05 zł

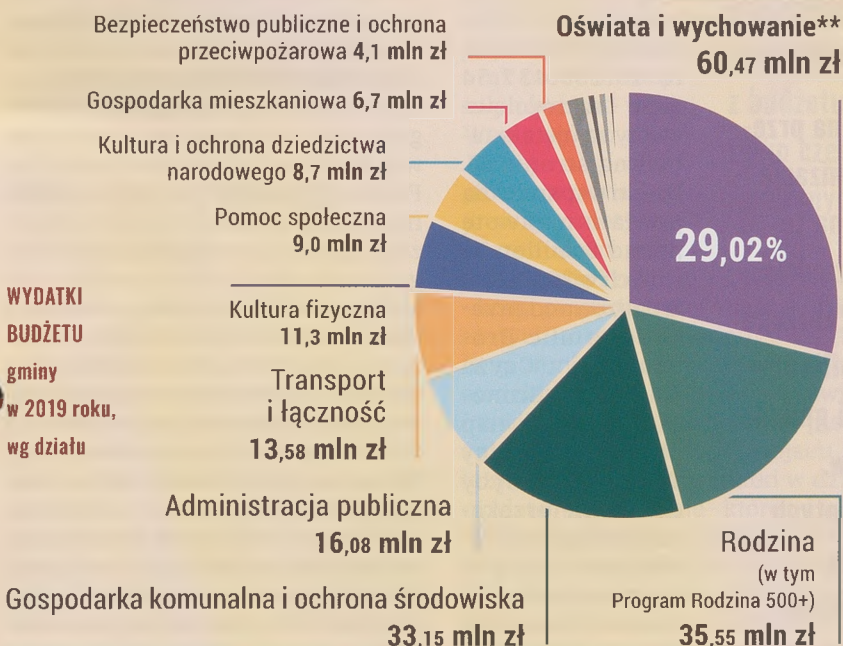
30 mln zł**
dochodów budżetu gminy
pochodzi
OD PRZEDSIĘBIORCÓW

(udziały w CIT, podatek od nieruchomości od osób prawnych a także część od osób fizycznych oraz część niektórych innych podatków)

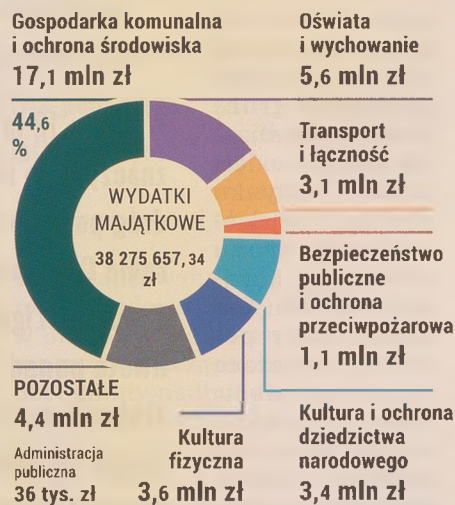
AKTYWA SPÓŁEK Z UDZIAŁEM GMINY (2013-2017, w zł)

	2013	2014	2015	2016	2017	ZMIANA
PWIK	7.902.676	9.352.362	13.990.782	17.294.019	19.944.494,21	252,4%
PIM	99.933.000	210.399.100	194.411.000	198.770.400	201.462.019,59	201,6%
PKM	-	10.639.704	10.511.092	10.681.776	14.862.804,78	139,7%

WYDATKI BUDŻETU GMINY W 2019 ROKU (wg działów)		(zł)
Oświata i wychowanie		60 473 798,70
Rodzina		35 553 667,00
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska		33 147 193,80
Administracja publiczna		16 083 436,30
Transport i łączność		13 581 140,00
Kultura fizyczna		11 344 052,10
Pomoc społeczna		9 014 151,50
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego		8 713 666,76
Gospodarka mieszkaniowa		6 736 364,00
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa		4 052 743,76
Działalność usługowa		3 781 446,68
Edukacyjna opieka wychowawcza		1 846 089,00
Obsługa długu publicznego		1 275 000,00
Różne rozliczenia		1 083 155,24
Ochrona zdrowia		1 045 427,00
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę		400 000,00
Rolnictwo i łowiectwo		119 500,00
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej		118 375,00
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej (...)		7 200,00
Ogrody botaniczne (...) oraz naturalne obszary (...) chronionej przyrody		5 000,00
Obrona narodowa		800,00
RAZEM:		208 382 206,84

**) bez części kosztów obsługi oświaty, ujętej w dziale 750 Administracja publiczna (do roku budżetowego 2017 koszty te ujmowane były wspólnie z resztą wydatków na oświatę w dziale 800 Oświata i wychowanie)

WYDATKI BUDŻETU GMINY NA DROGI GMINNE I POWIATOWE (MAJĄTKOWE, 2006-2019, w zł)

	gminne:	powiatowe:
2006	3 975 151	420 045
2007	2 786 847	184
2008	1 187 023	444 874
2009	1 318 024	591 450
2010	1 627 438	681 794
2011	697 070 + 7 305 928*	1 894 841
2012	3 034 501 + 5 581 624*	1 277 356
2013	1 329 450	1 482 377
2014	1 007 534	1 176 884
2015	2 652 397	526 635
2016	2 700 644	2 060 637
2017	4 165 861	209 500
2018	5 029 754	8 672 089
2019	2 925 500	139 000

*) w ramach dotacji na usuwanie skutków klęsk żywiołowych

WYDATKI BUDŻETU GMINY NA OŚWIATĘ i WYCHOWANIE - dział 801 budżetu (2010-2019, w zł)

	SUBWENCJA:	WYDATKI:	w tym BIEŻĄCE:	w tym place:	MAJĄTKOWE:
2010	21 617 893	43 366 927	39 511 883	30 485 107	3 855 044
2011	22 021 412	48 695 324	42 417 896	33 384 723	6 277 428
2012	24 117 461	48 161 133	47 078 266	37 175 239	1 082 867
2013	24 248 167	50 156 397	47 079 523	38 782 460	3 076 874
2014	25 535 540	50 591 233	48 149 233	39 428 131	2 442 000
2015	26 774 696	53 760 202	52 065 031	42 379 524	1 695 171
2016	27 367 369	57 131 623	54 827 212	43 827 881	2 304 411
2017	28 985 452	58 968 325	56 699 952	44 766 082	2 268 373
2018**	30 171 606	64 275 147	60 657 440	47 530 927	3 617 707
2019**	32 107 235	60 473 799	54 877 297	45 520 579	5 596 502

roku, jednak wynika to z przyczyn niezależnych od gminy. Większość inwestycji planowanych do realizacji w tym roku została ujęta w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Czechowice-Dziedzice i jest konsekwencją wcześniej podjętych decyzji, co zobowiązuje gminę do wprowadzenia ich do projektu budżetu. Część zadań została rozpoczęta w 2018 roku, część zostanie rozpoczęta w tym roku, a część zakończona w roku przyszłym.

Sytuacja finansowa gminy jest dobra, ponieważ budżety w latach poprzednich były konstruowane ostrożnie i roztropnie, nie były też zbyt obciążane kredytami. Zaplanowany w projekcie budżetu gminy kredyt w wysokości 18.900.000 złotych nie musi zostać w całości wykorzystany - w przypadku dodatkowych dochodów budżetu gminy, faktycznie zaciągnięte zobowiązania mogą być mniejsze, niż planowane.

W planowanych wydatkach majątkowych gminy na 2019 rok (patrz wykres na stronie 5) dominuje m.in. gospodarka komunalna (17,1 mln złotych), w tym przede wszystkim budowa Centrum Edukacji Ekologicznej wraz z rewitalizacją Potoku Czechowickiego. Realizacja zadania nastąpi głównie z zaciągniętego kredytu, a po zakończeniu inwestycji duża część poniesionych wydatków ma zostać zrefinansowana. Na drugim miejscu pod względem wysokości wydatków majątkowych jest oświata i wychowanie (5,6 mln złotych), w tym przede wszystkim trwająca nadbudowa Szkoły Podstawowej w Bronowie (w ramach Zespołu Szkolno-Przedszkolnego - na ten cel w tegorocznym budżecie przeznaczono 2.614.502 złote) oraz kontynuacja rozpoczętej w ubiegłym roku termomodernizacji Przedszkola Publicznego nr 5 (517 tysięcy złotych) i termomodernizacja budynku Przedszkola Publicznego nr 10, na którą założono z budżetu gminy 2 miliony i 425 tysięcy złotych (oba ostatnie zadania mają być dofinansowane z pozyskanych przez gminę na ten cel środków zewnętrznych). Wydatki majątkowe na kulturę fizyczną to z kolei 3,6 miliona złotych, z czego dużą część pochłonie gruntowna modernizacja z termomodernizacją budynku stadionu Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Kolejnym działem budżetu, który pochłonie znaczącą część wydatków inwestycyjnych w tym roku, jest kultura i ochrona dziedzictwa narodowego - spośród 3,4 miliona złotych na ten cel zdecydowaną większość pochłonie trwająca budowa nowego budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej. Nieco ponad 3 miliony złotych przeznaczonych zostało na transport i łączność, w tym głównie na przebudowę ulicy Falistej (zadanie rozpoczęte w 2018 roku, jednak większość środków ma być wydatkowana w tym roku). W dziale bezpieczeństwo publiczne (1,1 mln złotych) zaplanowano głównie rozpoczęcie realizacji

inwestycji związanych z zabezpieczeniem gminy przed powodzią, w tym m.in. wykonanie urządzeń przeciwpowodziowych na ciekach w zlewni Potoku Czechowickiego i w rejonie ulicy Wodnej (o zadaniach tych pisaaliśmy szeroko w poprzednich numerach biuletynu), z kolei w zakresie administracji publicznej 36 tysięcy złotych w tym roku może pochłonać nadbudowa budynku Urzędu Miejskiego przy ul. Barabasha (wydziały Urbanistyki i Architektury oraz Spraw Obywatelskich). Pozostałe inwestycje pochłoną blisko 4,5 miliona złotych.

60 milionów na drogi w ciągu 12 lat

Od wielu lat Gmina Czechowice-Dziedzice - z własnej inicjatywy - udziela wsparcia finansowego dla Powiatu Bielskiego na modernizację i remonty dróg powiatowych na terenie gminy. Od 2008 do 2018 roku nasza gmina przekazała na modernizację dróg powiatowych na terenie Czechowic-Dziedzic, Bronowa, Ligoty i Zabrzega kwotę ponad 19 milionów złotych (łącznie z 2019 r. będą

to 19.157.437,54 złote - szczegółowe kwoty są ujęte w tabeli na stronie 5). Dzięki wsparciu dla powiatu na kwotę ponad 8 milionów złotych w 2018 roku zrealizowano przebudowę ulic Bronowskiej i Czyża w Ligocie i Bronowie oraz drugi etap przebudowy ulicy Traugutta. Gdyby gmina nie przekazała powiatowi tych środków, mogłyby one zostać przeznaczone na modernizację i remonty dróg gminnych - tym samym wsparcie dla powiatu odbiło się siłą rzeczy nieuchronnie kosztem realizacji zadań na drogach gminnych, a mieszkańcy mniej interesuje, czy droga

należy do gminy, czy do powiatu, tylko czy jest w dobrym stanie. Wydatki majątkowe na drogi gminne w latach 2008-2019 to kwota rzędu 40.562.748,29 złotych. W latach 2011-2012 wydatkowano oko-

ło 13 milionów złotych na przebudowę dróg gminnych zniszczonych po powodzi ze środków rządowych na usuwanie skutków klęsk żywiołowych (zrealizowano wówczas m.in. przebudowę ulic Ochodzkiej, Wodnej i Wierzbowej). W 2018 roku na przebudowę dróg gminnych wydatkowano ponad 5.029.754,30 złotych, a na 2019 rok zaplanowano kwotę 2.925.500 złotych. W związku z realizacją drugiego etapu projektu regulacji gospodarki wodno-ściekowej w gminie planuje się wydatkowanie kwoty w sumie około 9,5 miliona złotych na odtworzenie dróg po budowie kanalizacji.

Należy przy tym jednak wiedzieć, iż w związku z poprawą standardu dróg gminnych i budową kolejnych dróg ulepszonych na terenie gminy rosną bieżące koszty utrzymania dróg, w tym wydatki związane z ich zimowych utrzymaniem, koszeniem poboczy, remontami oznakowania i bieżącymi remontami. Ten stan rzeczy rodzi coraz większe zobowiązania finansowe gminy - w projekcie budżetu gminy na 2019 rok na remont nawierzchni ulepszonych i przełomy zaplanowano kwotę 1,1 miliona, a na remont nawierzchni nieulepszonych około 200 tysięcy złotych.

Tegoroczne inwestycje na drogach gminnych obejmują między innymi wspomnianą już przebudowę ulicy Falistej (2.040.000 złotych) i modernizację ulic w ramach budowy kanalizacji (200 tysięcy złotych), część drugą przebudowy ulicy Norwida (200 tysięcy złotych), projekt przebudowy ulicy Zawilej (49.000 złotych), projekt przebudowy odcinka ulicy Świerkowskiej (100.000 złotych), przebudowę przepustów w ciągu ulicy Wodnej (300.000 złotych), przebudowę ulicy Słonecznej (8.000 złotych), budowę wyniesionego przejścia dla pieszych w ciągu ulicy Polnej (4.000 złotych) w Czechowicach-Dziedzicach oraz budowę chodnika w ciągu ulicy Powstańców Śląskich (24,5 tysiąca złotych) w Ligocie. Wiele z tych zadań wymaga dodatkowego finansowania. W ramach inwestycji na drogach powiatowych w 2019 do realizacji zaplanowano projekt budowy zatoki autobusowej przy ulicy Szkolnej (dotacja 50 tysięcy złotych), projekt budowy chodnika przy ulicy Ligockiej (od zatoki autobusowej do ulicy Rakowej - dotacja 48.500 złotych), projekt budowy chodnika przy ulicy Międzyrzeckiej (dotacja 12 tysięcy złotych), projekt budowy chodnika przy ulicy Bielskiej (dotacja 24,5 tysiąca złotych) oraz czwarty etap budowy chodnika w ciągu ulicy Legionów (4 tysiące złotych).

▷ Z zakresu oświetlenia ulic zaplanowano m.in. dobudowy punktów świetlnych przy ulicach Nad Białką (projekt i wykonanie - 6.000 złotych), Jasnej (projekt - 3.000 złotych), Słowiczej (projekt i wykonanie - 3.000 złotych), Rolnej (projekt i wykonanie - 9.000 złotych), Mazańcowickiej (projekt - 10.000 złotych) i Brzeziny (projekt i wykonanie - 3.000 złotych) w Czechowicach-Dziedzicach oraz przy ulicy ks. K. Janoszka w Zabrzeżu (15.000 złotych) i w Ligocie przy ulicach Granicznej (projekt i wykonanie - 3.000 złotych) i Zajęczej (projekt i wykonanie - 2.000 złotych) oraz na skrzyżowaniach ulic Powstańców Śląskich z Miliardowicką (projekt i wykonanie - 1.600 złotych) i Modrzewiowej z Miliardowicką (projekt i wykonanie - 1.600 złotych). W Ligocie zaplanowano również projekty budowy oświetlenia ulic Bory (8.490 złotych), Bronowskiej (6.150 złotych), Śródrzecznej (4.310 złotych) i Nad Potokiem (8,5 tysiąca złotych). Z kolei wśród wydatków inwestycyjnych w zakresie utrzymania zieleni zwraca uwagę m.in. zagospodarowanie terenu przy ulicy Królowej Jadwigi, realizowane w ramach podniesienia jakości życia mieszkańców poprzez rozwój terenów zielonych w gminie (800 tysięcy złotych w tegorocznym budżecie).

40% więcej na edukację niż 10 lat temu

Z innych ważniejszych inwestycji, w ramach zarządzania kryzysowego zaplanowano m.in. wykonanie urządzeń przeciwpowodziowych w zlewni ulic Weneckiej i Piasta (dokumentacja projektowa i wykonanie robót, 63 tysiące złotych), wykonanie urządzeń przeciwpowodziowych na ciekach w zlewni Potoku Czechowickiego i w rejonie ulicy Wodnej (dokumentacja i wykonanie robót, 538.500 złotych), przebudowę śluzy wałowej odprowadzającej wodę deszczową ze zlewni ulicy Wodnej do rzeki Wapienica (projekt i roboty - 90,5 tysiąca złotych), wspomniane też już wykonanie urządzeń przeciwpowodziowych w zlewni rowu do ulicy Wodnej (etap pierwszy, 270 tysięcy złotych), projekt przepompowni wód deszczowych z Osiedla Barbara wraz z infrastrukturą (50 tysięcy złotych) oraz wykonanie budowli regulacyjnych na Potoku Czechowickim na odcinku od ulicy Mazańcowickiej do ujścia, dla zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego terenów przyległych (dokumentacja projektowa na kwotę 20 tysięcy złotych).

W zakresie bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej ma rozpocząć się również termomodernizacja budynku OSP Dziedzice (w ramach wspomnianej, systematycznej i kompleksowej termomodernizacji budynków użyteczności publicznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii - etap II, na razie na ten cel przeznaczono 41 tysięcy złotych). Znaczący udział w 38 milionach wydatków inwestycyjnych budżetu gminy na 2019 rok mają także wydatki majątkowe z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska (m.in. budowa kolektora deszczowego w ciągu ulic Towarowej, Kolejowej i Zielonej - szerzej o zadaniu pisaliśmy w poprzednim numerze biuletynu - oraz modernizacja młynówki od ulicy Węglowej do ulicy Jasnej - na projekt przeznaczone jest 8 tysięcy złotych - i przebudowa rowu wzdłuż ulic Pod Polem i Woźniackiej - koszt projektu ma wynieść 5 tysięcy złotych) oraz w dziedzinie kultury (wspomniana kontynuacja budowy siedziby biblioteki) i w dziale oświata i wychowanie, o których już pisaliśmy wcześniej. W tym miejscu należy wspomnieć, iż wydatki w dziale oświata i wychowanie - które od wielu lat systematycznie rosną (patrz tabela na stronie 5) - są niezmiennie największym obciążeniem budżetu gminy, jednakże nasze władze samorządowe wychodzą z założenia, że inwestycja w człowieka jest najlepszą inwestycją i w związku z tym z budżetu gminy wydatkowane są bardzo duże środki finansowe na funkcjonowanie placówek oświatowych, ponieważ subwencja oświatowa z budżetu państwa pokrywa tylko część wydatków z tym związanych. Wydatki bieżące na oświatę w 2011 roku wyniosły 42.417.896 złotych, a na 2019 rok zaplanowano kwotę 54.877.296,70 złotych (w tym płace w roku 2011 - 33.384.723 złote, a na 2019 rok - 45.520.579 złotych). Tymczasem, subwencja oświatowa z budżetu państwa wynosiła 22.021.412 zło-

tych w 2011 roku, zaś zaplanowana na 2019 rok ma wynieść 32.107.235 złotych. Analiza wydatków na oświatę i wychowanie pokazuje, że o ile dziesięć lat temu - wskutek m.in. niewystarczającej subwencji - gmina

musiała dołożyć do wydatków bieżących w oświacie (w tym płac) 17,9 miliona złotych, tak w tym roku jest to już kwota rzędu 22,8 miliona złotych (wzrost o ponad 27 procent). Ogółem, do wydatków na oświatę gmina musi w tym roku dołożyć aż ponad 30 procent więcej, niż dziesięć lat temu. Same wydatki na oświatę i wychowanie w ciągu ostatnich dziesięciu lat wzrosły zaś o prawie 40 procent, w tym wydatki na płace w oświacie wzrosły o niemal połowę (49,32%). Gmina corocznie przeznaczająca środki finansowe na realizację inwestycji i remontów w oświacie - w tym roku bę-

dzie realizowana m.in. wspomniana nadbudowa Szkoły Podstawowej w Bronowie. Konieczność przeprowadzenia znacząco obciążającej budżet gminy nadbudowy szkoły jest wynikiem reformy edukacji wprowadzającej ośmioletnie szkoły podstawowe - podobny problem występuje m.in. w Szkole Podstawowej nr 3 oraz w Szkole Podstawowej nr 2 w Ligocie, gdzie również wzrost liczby uczniów powoduje konieczność dostosowania budynków.

Budżet uchwalony

Na zadania jednostek pomocniczych (sołectwa i osiedla) zaplanowano w budżecie 910 tysięcy złotych (w tym Fundusz Sołecki 121.016,28 złotych). Regionalna Izba Obrachunkowa wydała pozytywne opinie o projekcie budżetu gminy, również wszystkie opiniujące projekt komisje Rady Miejskiej wydały opinie pozytywne, nie zgłaszając żadnych wniosków. 18 grudnia 2018 roku Rada Miejska podjęła uchwałę budżetową gminy na rok 2019.

(BRM/UM, Red.) ■

NA PODSTAWIE PROTOKOŁÓW Z SESJI I POSIEDZEŃ KOMISJI

Ponad 60-milionowe wydatki na oświatę, które od wielu lat rosną i pochłaniają aż blisko 30 procent budżetu, są niezmiennie największym obciążeniem budżetu gminy. Burmistrz i radni wychodzą jednak z założenia, że najlepszą inwestycją jest inwestycja w człowieka. Gmina wydatkuje własne, bardzo duże środki na funkcjonowanie placówek oświatowych, gdyż subwencja oświatowa z budżetu państwa pokrywa tylko część wydatków z tym związanych.

NA SESJI RADY MIEJSKIEJ

DOPLĄTY I DOTACJE DLA MIESZKAŃCÓW: Ścieki i Program Ograniczenia Niskiej Emisji w 2019 roku

Gmina jak tylko może stara się pomagać mieszkańcom niwelować i rekompensować rosnące koszty usług i inflację, dopłacając z własnego budżetu do ceny ścieków i pozyskując zewnętrzne dotacje do wymiany pieców. Wartością dodaną ma być bardziej przyjazne i czyste środowisko dla nas wszystkich, szczególnie w sezonie grzewczym.

Dopłaty do ścieków

Jak co roku, ustalone zostały dopłaty z budżetu gminy do stawek opłat za zbiorowe odprowadzanie ścieków w wysokości wzrostu obciążeń wynikających z podatku od nieruchomości - 2,97 złotych za metr sześcienny - dla odbiorców usług gminnej spółki Przedsiębiorstwo Inżynierii Miejskiej. W budżecie gminy na rok 2019 zabezpieczona została na ten cel kwota 2.611.658 złotych, a dopłata pozwala na złagodzenie skutków podwyżki taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków dla odbiorców usług z terenu gminy. Dopłata jest przekazywana bezpośrednio na rachunek spółki, która jest zobowiązana stosować ją w rozliczeniu z odbiorcami - co w efekcie powoduje obniżenie opłat ponoszo-

nych przez odbiorców usług do stawek, jakie widnieją w rozliczeniach. Przypominamy, że od 2018 roku Rada Miejska w Czechowicach-Dziedzicach nie opiniuje już taryf dotyczących zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Zgodnie z ustawą z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 2180) - taryfy za dostawę wody i odprowadzenie ścieków są zatwierdzane i publikowane przez nowy organ będący regulatorem rynku usług wodnych - Państwowe Gospodarstwo Wodne

Wody Polskie (taryfy są ważne 3 lata i wchodzi w życie 7 dni od dnia ich ogłoszenia na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie).

Ograniczanie niskiej emisji

Rada Miejska przyjęła Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla budynków jednorodzinnych na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice na rok 2019, którego głównym celem jest redukcja ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza w procesie spalania paliw stałych na cele grzewcze w jednorodzinnych budynkach mieszkalnych. Cel ten zostanie zrealizowany poprzez wymianę od 30 do 150 sztuk

niskosprawnych źródeł ciepła opalanych paliwem stałym, na nowe, wysokosprawne kotły gazowe. Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla budynków jednorodzinnych na rok 2019 jest elementem szerszej polityki samorządu lokalnego na rzecz poprawy jakości powietrza, opisanej w obowiązującym Planie Gospodarki Niskoemisyjnej (uchwała nr XVII/155/15 Rady Miejskiej z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie przyjęcia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Czechowice-Dziedzice zmienionej uchwałą nr XX/184/16 Rady Miejskiej z dnia 23 lutego 2016 r. oraz uchwałą nr XLIX/538/18 Rady Miejskiej z dnia 22 maja 2018 r.). Obowiązek przyjęcia Programu Ograniczenia Niskiej Emisji wynika z Programu ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego (załącznik do uchwały Nr V/47/5/2017 Sejmiku Województwa

śląskiego z dnia 18 grudnia 2017 r.). Projekt programu został podany do publicznej wiadomości - wszystkie zgłoszone uwagi zostały uwzględnione, a wyniki konsultacji podano do publicznej wiadomości. Wraz z PONE Rada Miejska przyjęła uchwałę w sprawie zasad i trybu udzielania oraz sposobu rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie inwestycji z zakresu modernizacji źródeł ciepła, która umożliwia osobom fizycznym, posiadającym tytuł prawny do nieruchomości zabudowanej budynkiem

mieszkalnym jednorodzinny używać dofinansowanie do wymiany niskosprawnego i nieekologicznego węglowego źródła ciepła będącego podstawowym źródłem ogrzewania budynku na ekologiczne, wysokosprawne urządzenie grzewcze tj. kocioł gazowy. Cel udzielanej dotacji jest zgodny z założeniami PONE, a dotacja celowa będzie udzielana ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w formie pożyczki. Modernizacja źródła ciepła będzie podlegać dotacji w wysokości 60 procent kosztów kwalifikowanych, ale kwota jednostkowa dotacji nie będzie wyższa niż 6 tysięcy złotych. Projekt uchwały został podany do pu-

Gmina Czechowice-Dziedzice od wielu lat ogranicza niską emisję pochodzącą z budynków mieszkalnych. W latach 2007-2018 wymieniono 706 nieekologicznych kotłów węglowych na rzecz 401 kotłów węglowych z automatycznym załadunkiem paliwa oraz 305 kotłów gazowych. Łączny koszt inwestycji to ponad 8,5 miliona złotych.

▷ blicznej wiadomości - w czasie konsultacji nie wpłynęły żadne opinie ani uwagi, a wyniki konsultacji podano do publicznej wiadomości. Gmina Czechowice-Dziedzice od wielu lat podejmuje działania na rzecz ograniczenia niskiej emisji pochodzącej ze spalania paliw do celów grzewczych w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych. W latach 2007-2018 poddanych zostało likwidacji łącznie kilkaset starych, wyeksploatowanych kotłów na paliwo stałe. Wymieniono 706 nieekologicznych kotłów węglowych na rzecz 401 kotłów węglowych z automatycznym załadunkiem paliwa oraz 305 kotłów gazowych. Łączna wartość inwestycji to 8.511.977,99 złotych, w tym dotacja 656 tysięcy złotych, pożyczka 3.770.165,01 złotych i środki inwestora 4.085.812,98 złotych.

W latach 2007-2012 wdrażano Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla budynków jednorodzinnych - w tym okresie zmodernizowano 378 kotłowni indywidualnych, co kosztowało ogółem 4.560.493,28 złotych, w tym środki pożyczki WFO-SiGW w Katowicach stanowiły kwotę 2.474.037,61 złotych (54,25%), natomiast wkład własny mieszkańców wynosił 2.086.455,67 złotych (45,75%). Od 2017 roku realizowane są roczne programy ograniczenia niskiej emisji dla budynków jednorodzinnych na terenie gminy. Realizacja programu na rok 2017 wiązała się z nakładami inwestycyjnymi wynoszącymi 938.109,25 złotych, dzięki którym udało się wymienić 85 pieców (wszystkie gazowe). W roku 2018 z kolei przewidziano wymianę 250 źródeł ciepła, a zrealizowano ostatecznie 243 (100 gazowych i 143 węglowych). W 2019 roku dotacja przeznaczona jest na wymianę kotła węglowego na fabrycznie nowy kocioł gazowy.

Dotacje na wymianę pieca

Dofinansowaniu podlegają inwestycje zrealizowane po podpisaniu umowy. Do kosztów kwalifikowanych zalicza się koszty bezpośrednio związane z wymianą kotła - demontaż i złomowanie istniejącego źródła ciepła, zakup i dostawę oraz montaż nowego źródła ciepła, niezbędny osprzęt do zainstalowania nowego źródła ciepła, wkład kominowy, a także roz-

ruch i odbiór końcowy nowego źródła ciepła wraz z odbiorem kominarskim. Kosztami niekwalifikowanymi są koszty budowy, przebudowy lub rozbudowy instalacji gazowej, koszty nowego przyłącza gazowego oraz inne prace modernizacyjne w budynku, a także koszty przygotowania dokumentacji, które inwestor pokrywa ze środków własnych.

Przystępując do programu inwestor (osoba fizyczna będąca właścicielem lub współwłaścicielem budynku jednorodzinnego położonego na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice) wyraża zgodę na kontrolę kotłowni na każdym etapie realizacji programu. Warunkiem udzielenia dotacji jest pozyskanie przez Gminę Czechowice-Dziedzice środków z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach,

warunkami natomiast możliwości udziału w programie jest posiadanie funkcjonującego źródła ciepła, przeznaczonego do likwidacji zgodnie z zasadami programu, złożenie oświadczenia o możliwości opłacenia całości kosztów inwestycji oraz złożenie wniosku o udzielenie dotacji na wymianę istniejącego źródła ciepła na nowy kocioł gazowy. Przed wykonaniem wymiany istniejącego źródła ciepła inwestor zobowiązany jest do przygotowania kotłowni do wymiany źródła ciepła, uzyskania w Starostwie Powiatowym w Bielsku-Białej oraz w Powiatowym Inspektoracie Nadzoru Budowlanego wymaganych prawem odpowiednich dokumentów związanych z modernizacją kotłowni oraz do zawarcia umowy z wybranym przez siebie instalatorem (firmą instalacyjną, dokonującą inwestycji zgodnie z zasadami programu), zawierającej informacje dotyczące spełniania wymagań dla instalatorów na realizację zadania. Instalatorzy, dokonujący wymiany istniejącego źródła ciepła na nowe źródło ciepła, powinni prowadzić działalność gospodarczą, ▶

Dzięki staraniom gminy o pozyskanie funduszy nawet do 150 kolejnych starych pieców ma zostać w tym roku zastąpionych na terenie naszej gminy nowymi, bardziej ekologicznymi kotłami.

Rada Miejska obradowała 18 grudnia 2018 r. i 29/31 stycznia 2019 r.

Na sesji 18 grudnia 2018 r. uchwalone zostały następujące uchwały:

- 1) Nr VI/26/18 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czechowice-Dziedzice,
- 2) Nr VI/27/18 w sprawie zmian w budżecie Gminy na rok 2018,
- 3) Nr VI/28/18 uchwała budżetowa Gminy Czechowice-Dziedzice na rok 2019,
- 4) Nr VI/29/18 w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czechowice-Dziedzice,
- 5) Nr VI/30/18 w sprawie udzielenia przez Gminę Czechowice-Dziedzice pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Powiatu Bielskiego, przeznaczonej na realizację w 2019 roku zadania o nazwie „Prowadzenie w Czechowicach-Dziedzicach Oddziału Zamiejscowego Wydziału Komunikacji i Transportu Starostwa Powiatowego w Bielsku-Białej”,
- 6) Nr VI/31/18 w sprawie ustalenia dopłaty do ceny taryfowej dla zbiorowego odprowadzania ścieków dla Przedsiębiorstwa Inżynierii Miejskiej Spółka z o.o. w Czechowicach-Dziedzicach.

Na sesjach 29 i 31 stycznia 2019 r. uchwalone zostały następujące uchwały:

- 1) Nr VI/32/19 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Gminy (...), obejmującej tereny położone pomiędzy ulicą Hrabiego Kotulińskiego, ulicą Cichą i DK1,
- 2) Nr VI/33/19 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Czechowice-Dziedzice,
- 3) Nr VI/34/19 w sprawie zmian w budżecie Gminy na rok 2019,
- 4) Nr VI/35/19 w sprawie wyrażenia zgody na wykonanie prawa pierwokupu prawa użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w Czechowicach-Dziedzicach przy ul. Topolowej,
- 5) Nr VI/36/19 w sprawie przyjęcia „Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla budynków jednorodzinnych na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice na rok 2019”,
- 6) Nr VI/37/19 w sprawie zasad i trybu udzielania oraz sposobu rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie inwestycji z zakresu modernizacji źródeł ciepła,
- 7) Nr VI/38/19 w sprawie udzielenia dotacji celowej na prace konserwatorsko-restauratorskie przy zabytku (...) - wykonanie wzmocnień struktury tynków wewnętrznych odsponowanych poprzez wykonanie zastrzyków lub cząstkowej wymiany, wykonanie wzmocnienia istniejących spekań w łukach, gładach i łękach konstrukcji murów i sklepiń poprzez wykonanie szycia, kotwienia i klamrowania w przeszle czwartym w Kościele pw. Św. Józefa, przy ulicy Ks. Janoszka 16 w Zabrzegu,
- 8) Nr VI/39/19 w sprawie udzielenia dotacji celowej na prace konserwatorsko-restauratorskie przy zabytku (...) - etap 1: remont konstrukcji wieży dzwonnicy - remont helmu” w Kościele p.w. Św. Katarzyny (...) w Czechowicach-Dziedzicach,
- 9) Nr VI/40/19 w sprawie udzielenia przez Gminę Czechowice-Dziedzice pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Miasta Bielska-Białej przeznaczonej na dofinansowanie działalności Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku-Białej,
- 10) Nr VI/41/19 w sprawie przyjęcia programu (...) „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023,
- 11) Nr VI/42/19 w sprawie zaliczenia do kategorii dróg gminnych ulicy Beskidzkiej, zlokalizowanej na działkach oznaczonych numerami: 1909/7, 1909/11, 1912/1, 1912/2, 1912/4, 2375/10, 4757/1, 5494/3, 5494/4, 5494/5, 5494/7, 5496/1, 5497/1, 5498/1 oraz części działek o numerach 1909/9 i 4708/2 obręb Czechowice w Czechowicach-Dziedzicach,
- 12) Nr VI/43/19 w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej (...) na rok 2019,
- 13) Nr VI/44/19 w sprawie zatwierdzenia planów pracy komisji stałych Rady Miejskiej (...) na rok 2019.

WSZYSTKIE UCHWAŁY I PROJEKTY UCHWAŁ MOŻNA ZNALEŹĆ NA www.bip.czechowice-dziedzice.pl ■

▷ posiadać minimum 3-letnie doświadczenie zawodowe w branży instalacyjno-grzewczej, gazowej i sanitarnej, jak również powinni wykazywać się znajomością zasad montażu danego typu kotła oraz jego obsługi z uwzględnieniem wszystkich wariantów stosowanej w nim automatyki. Obowiązkiem instalatora jest również udzielenie gwarancji na pracę nowego źródła ciepła, a także posiadanie odpowiedniego sprzętu dla sprawnej realizacji inwestycji i umiejętność oraz możliwość doboru właściwej mocy nowego źródła ciepła dla potrzeb budynku.

Po wykonaniu wymiany źródła ciepła inwestor zobowiązany jest do użytkowania nowego źródła ciepła zgodnie z jego przeznaczeniem przez co najmniej pięć lat od daty odbioru końcowego inwestycji oraz do umożliwienia przeprowadzenia przez pracowników Urzędu Miejskiego lub WFOŚiGW kontroli prawidłowości użytkowania nowego źródła ciepła w okresie 5 lat od zakończenia zadania. W przypadku zbycia budynku, powyższe obowiązki przechodzą na nowego właściciela.

Składanie wniosków

Termin i miejsce naboru wniosków zostaną podane do publicznej wiadomości poprzez stronę internetową Urzędu Miejskiego. Każdy złożony wniosek zostanie opatrzony numerem według kolejności złożenia - po uzyskaniu pozytywnej weryfikacji i zakwalifikowaniu do programu zostanie on umieszczony na liście podstawowej. Wnioski po pozytywnej weryfikacji, które nie zostały zakwalifikowane do programu zostaną umieszczone na liście rezerwowej, z której mogą zostać zakwalifikowane tylko w przypadku zwolnienia się miejsca na liście podstawowej.

W przypadku, gdy budynek stanowi własność kilku osób, dofinansowanie przysługuje tylko jednemu współwłaścicielowi, pod warunkiem wyrażenia zgody na wystąpienie z wnioskiem o dofinansowanie oraz na realizację inwestycji objętej wnioskiem przez pozostałych współwłaścicieli tego budynku. Gminie Czechowice-Dziedzice przysługiwać będzie prawo weryfikacji tytułu prawnego do nieruchomości na podstawie wpisów do ksiąg wieczystych lub ewidencji gruntów.

Przed podpisaniem umowy dotacji inwestor zobowiązany jest w wyznaczonym terminie dostarczyć do Urzędu Miejskiego takie dokumenty, jak wniosek o dofinansowanie wraz z wymaganymi załącznikami (oświadczeniem o posiadaniu prawa własności

do budynku, w którym odbędzie się wymiana istniejącego źródła ciepła na nowy kocioł gazowy, zgoda współwłaścicieli budynku - jeśli jest współwłasność, oświadczenie o posiadaniu funkcjonującego kotła węglowego, oświadczenie o możliwości zapłacenia całości kosztów wymiany kotła, oświadczenie o niezaleganiu z podatkami i opłatami względem Gminy Czechowice-Dziedzice, formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis oraz oświadczenie o wysokości otrzymanej pomocy de minimis - jeśli dotyczy), inwentaryzację kotłowni, oświadczenie o braku konieczności uzyskania pozwolenia na budowę i braku konieczności dokonania zgłoszenia robót budowlanych, prawomocną decyzję o pozwoleniu na budowę (jeżeli jest to wymagane), informację o przyjęciu przez właściwego Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego zawiadomienia o rozpoczęciu robót budowlanych (jeżeli jest to wymagane), kosztorys ofertowy modernizacji kotłowni wykonany przez instalatora z uwzględnieniem danych kotła (producenta, mocy oraz typu: jednofunkcyjny, dwufunkcyjny z zasobnikiem, dwufunkcyjny) oraz kopię umowy z instalatorem na wykonanie prac modernizacyjnych.

Dofinansowanie

Po podpisaniu umowy dotacji inwestor zobowiązany jest w wyznaczonym terminie dostarczyć do Urzędu Miejskiego dokumenty do rozliczenia dotacji, w tym m.in. zawiadomienie o rozpoczęciu robót, imienne potwierdzenie zezłomowania zdemontowanego kotła (wystawione na inwestora), opinię kominarską (wystawioną na inwestora), zawiadomienie o gotowości do odbioru końcowego (wraz z wymaganymi załącznikami), oryginał faktury za wykonane prace wystawiony na inwestora (wraz z potwierdzeniem jej zapłaty) oraz protokół końcowy podpisany przez inwestora, instalatora i przedstawiciela Urzędu Miejskiego.

Dotacja w wysokości wynikającej z umowy dotacji zostanie przekazana przez gminę na rachunek bankowy inwestora. W razie stwierdzenia, że inwestor nie spełnia warunków

uzyskania dotacji, gmina może odstąpić od umowy.

W przypadku, gdy dotacja dotyczy nieruchomości, na terenie której jest prowadzona działalność gospodarcza i stanowić będzie pomoc de minimis, jej udzielenie następuje na zasadach określonych w Rozporządzeniu Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18

grudnia 2013 r. w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. L 352 z 24 grudnia 2013 roku, str. 1) albo Rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu

Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9). Wnioskodawca ubiegający się o udzielenie dofinansowania stanowiącego pomoc de minimis zobowiązany jest do wniosku dołączyć wszystkie zaświadczenia o pomocy de minimis oraz o pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie jakie otrzymał w bieżącym roku podatkowym, w którym ubiega się o pomoc oraz w ciągu dwóch poprzedzających lat podatkowych, albo oświadczenie o wielkości pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenie o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie, a także wszelkie informacje niezbędne do udzielenia pomocy de minimis, których zakres określony jest w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (Dz. U. z 2010 r. Nr 53 poz. 311 z późn. zm.) albo informacji niezbędnych do udzielenia pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, których zakres określony jest w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2010 r. w sprawie informacji składanych przez podmioty ubiegające się o pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. z 2010 r. Nr 121 poz. 810).

Cel - obniżenie emisji

Jak się wstępnie zakłada, nabór wniosków od mieszkańców ma odbyć się jeszcze w pierwszym półroczu bieżącego roku, a realizacja zadań modernizacyjnych powinna za-

▷ kończyć się w październiku bieżącego roku.

Zgodnie z założeniami naszego samorządu, jak również oczekiwaniemi mieszkańców, podstawowym kierunkiem działań nakreślonym przez program jest obniżenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery poprzez wymianę niskosprawnych i nieekologicznych kotłów na nowoczesne urządzenia grzewcze. Wymiana niskosprawnego źródła ciepła jest najbardziej efektywnym energetycznie przedsięwzięciem (przy jego relatywnie niskich kosztach), a zastosowanie sprawniejszego urządzenia przyczynia się do zmniejszenia zużycia energii zawartej w paliwie, lecz - w przypadku przejścia z węgla kamiennego na gaz ziemny - może oznaczać wzrost kosztów ogrzewania. Kotły gazowe centralnego ogrzewania są urządzeniami o wysokiej sprawności energetycznej, sięgającej nawet 96 procent. Ze względu na funkcje, jakie może spełniać taki kocioł, do wyboru są kotły jednofunkcyjne, służące wyłącznie do ogrzewania pomieszczeń (mogą być one jednak rozbudowane o zasobnik ciepłej wody użytkowej) oraz kotły dwufunkcyjne, które służą do ogrzewania pomieszczeń i dodatkowo do podgrzewania wody użytkowej (w okresie letnim pracują tylko w tym celu). Kotły dwufunkcyjne pracują z pierwszeństwem podgrzewu ciepłej wody użytkowej (tzn. kiedy pobierana jest ciepła woda, wstrzymana zostaje czasowo funkcja centralnego ogrzewania). Biorąc pod uwagę rozwiązania techniczne, w ramach tych dwóch typów kotłów można wyróżnić kotły stojące i wiszące. Ponadto mogą one być wyposażone w otwartą komorę spalania (powietrze do spalania pobierane z pomieszczenia, w którym kocioł się znajduje) i zamkniętą (pobierający powietrze spoza pomieszczenia). W obu przypadkach spaliny wyprowadzane są poza budynek kanałem spalinowym. Dużą popularnością cieszą się również kotły kondensacyjne, w których zyskuje się wzrost sprawności poprzez dodatkowe wykorzystanie ciepła ze skroplenia pary wodnej zawartej w odprowadzanych spalinach (kondensacja), co wpływa również na obniżenie emisji zanieczyszczeń w spalinach. Wadą kotłów gazowych jest przede wszystkim wysoka i stale rosnąca cena gazu ziemnego. (OS/UM, BRM/UM, Red.) ■

NA PODSTAWIE PROTOKÓŁÓW Z SESJI I POSIEDZEŃ KOMISJI

Przy drodze krajowej

Głosując za rozwojem gminy, stworzeniem kilkuset miejsc pracy dla mieszkańców i pozyskaniem milionowych funduszy na gminne inwestycje, radni przyjęli projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego tereny położone przy drodze krajowej nr 1 pomiędzy ulicami Hrabiego Kotulińskiego i Cichą. Prywatni inwestorzy planują postawienie na tym terenie hal produkcyjnych, w których pracę ma znaleźć 500-800 osób, a roczne wpływy do budżetu gminy z podatku od nieruchomości z tej inwestycji mają kształtować się na poziomie 3 milionów złotych! Projekt uchwały w sprawie drugiego planu wstrzymano, a plan zdecydowano się podzielić na części i poddać dalszym konsultacjom.

Głosowanie nad projektem pierwszej wymienionej uchwały poprzedziły wystąpienia inwestorów - plany inwestycji przedstawili przedstawiciele spółek INWESTYCJE CL i 7R SA oraz firmy VALEO SIEMENS EAUTOMOTIVE POLAND sp. z o.o. Zgodnie z nimi, powstać mają w tym miejscu nowoczesne zakłady m.in. z branży motoryzacyjnej - hale produkcyjne i magazynowe, opierające działalność na dużej innowacyjności i - jak zapewniają inwestorzy - niskim oddziaływaniu na otoczenie (zaplanowano ponadto m.in. strefy buforowe, obsadzone wysoką roślinnością, oddzielające inwestycję od sąsiednich terenów). Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 13 radnych, przeciw było pięć osób, a jedna wstrzymała się od głosu. Przyjęcie uchwały otwiera drogę do realizacji inwestycji, która oznacza nie tylko kilkaset miejsc pracy dla mieszkańców, ale i stałe, wielomilionowe wpływy do budżetu gminy z tytułu m.in. podatku od nieruchomości, które będą mogły być przeznaczane na rozwój miasta i nowe, gminne inwestycje - w tym m.in. drogi

- służące wszystkim mieszkańcom gminy. Jak powiedział sam

inwestor, wpływy z podatku z nowej inwestycji szacowane są na poziomie 3 milionów złotych rocznie z samego podatku od nieruchomości, a do tego należy doliczyć wpływy budżetowe z tytułu udziału w CIT... Taka kwota, przykładowo, pozwoliłaby pokryć aż ponad 10 procent zeszłorocznych wydatków budżetu gminy na inwestycje! Z kolei - w związku z protestami obecnej na sesji części mieszkańców Czechowic Górnych - radni zdecydowali o wstrzymaniu procedowania drugiej uchwały, dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszarów położonych przy drodze krajowej nr 1 po jej zachodniej stronie i przyjęli wniosek o podziale tego planu na etapy (11 radnych zagłosowało za, przeciwnych było 9, jedna osoba wstrzymała się od głosu). Zgodnie z założeniami, część objętych tym planem terenów również ma zostać przeznaczona na działalność produkcyjną i usługową. W związku z wstrzymaniem uchwały, procedura planistyczna - z podziałem planu na trzy części - została wznowiona i zaplanowano konsultacje społeczne, w tym indywidualne, w czasie których burmistrz zbierze uwagi do poszczególnych terenów i jeszcze raz dokona analizy projektu planu. Następnie gmina ponowi procedurę wyłożenia, której tryb i terminy przewidziane są w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - mieszkańcy będą mieli do wglądu projekt przez cztery tygodnie, a przez następne dwa będą mogli składać uwagi. Następnie, w ciągu trzech tygodni burmistrz musi złożyć uwagi rozpatrzyć i - w zależności od sposobu rozpatrzenia - cykl może być powtarzany. Zaproponowany przez burmistrza sposób konsultacji z zaniepokojonymi projektem planu mieszkańcami, sprzeciwiającymi się przeznaczeniu tych terenów pod aktywność gospodarczą (realizowanemu na wniosek i zgodnie z wolą prywatnych właścicieli tych terenów) ma przyczynić się do wspólnego, wypracowanego w toku konsultacji społecznych, rozwiązania problemu urbanistycznego. Rada Miejska przyjęła wniosek o podziale budżetowego emocje społeczne projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zlokalizowanych w Czechowicach Górnych na trzy odrębne etapy - pierwszy, dotyczący terenów zlokalizowanych pomiędzy ulicami Kopernika i Szuwały a drogą krajową nr 1 oraz między ulicami Lipowską,

▷ Świerkowicką i DK1, drugi, dotyczący obszaru położonego pomiędzy ulicami Kopernika i Do Gajówki a DK1, ulicą Lipowską i nowo powstałą ulicą Beskidzką, oraz trzeci, dotyczący terenów zlokalizowanych pomiędzy ulicami Brzeziny i Stromą a DK1 oraz między ulicami Płaską, Starowiejską i Podrajską a DK1.

Podział spornego terenu na trzy części, stające się dzięki temu trzema odrębnymi planami zagospodarowania, pozwala na ich oddzielne procedowanie i dzięki temu wzrastają szanse na wypracowanie lepszych rozwiązań dla zgłaszanych przez mieszkańców zastrzeżeń - różnych w przypadku poszczególnych części terenu. Burmistrz podkreśla, że dzięki takiemu rozwiązaniu dyskusja nad problemami będzie bardziej merytoryczna, a problemy i wątpliwości pojawiające się w jednej z części planu nie będą rzutowały na całość.

Na początku lutego na zebraniu osiedlowym przedstawiono mieszkańcom informacje dotyczące wszystkich trzech części podzielonego decyzją radnych planu. Kolejny krok to zorganizowanie odrębnych spotkań konsultacyjnych dla mieszkańców zainteresowanych planami rozwoju poszczególnych części. Burmistrz podkreśla, że jego priorytetem jest wypracowanie rozwiązań możliwie najlepszych dla mieszkańców, w toku otwartej i rzeczowej dyskusji z wszystkimi stronami zainteresowanymi przyszłością tych terenów.

Wszystkie tereny objęte planami to obecnie obszary w części wolne od zabudowy i użytkowane rolniczo, które już wcześniej - niektóre nawet kilkanaście lat temu, przez poprzednie władze gminy - zostały wskazane jako potencjalne tereny, które mogą być wykorzystane po aktywność gospodarczą. Zgodnie z przyjętymi już w studium założeniami, najbliższej drogi krajowej ma znaleźć się strefa aktywności gospodarczej - najpierw produkcji, potem usług - a za nią dopiero strefa zabudowy mieszkaniowej, jednorodzinnej - i w ten sposób ta ostatnia ma być też chroniona od uciążliwości związanych z DK1. W trosce i środowisko i mieszkańców, spośród ponad stu różnych rodzajów produkcji, które mogą potencjalnie oddziaływać znacząco na środowisko, zdecydowano o wyłączeniu kilkudziesięciu najbardziej uciążliwych.

Projekt ten wpisuje się w ogólnopolski (i nie tylko) trend lokalizowania w podobnej dogodności komunikacyjnej podobnych parków logistyczno-produkcyjnych. Widząc taki potencjał obszaru w Czechowicach Górnych,

inwestorzy zainteresowali się nim i - dochodząc do porozumienia z właścicielami tych terenów - zainicjowali proces inwestycyjny.

W obliczu zbliżającej się budowy drogi ekspresowej, która przetnie niebawem tereny sąsiednich gmin, być może jest to ostatnia szansa, by znaleźli się inwestorzy na nieużytkowane tereny przy DK1 w Czechowicach-Dziedzicach, których atrakcyjność inwestycyjna wkrótce znacznie się obniży. Tym bardziej, że trudno oczekiwać, iż tereny przedłuż tak ruchliwej drogi mogą być zechciane przez ich właścicieli do przeznaczenia do użytkowania w inny sposób, zaś podobne strefy aktywności gospodarczej - z nowoczesnym przemysłem, zakładami usługowymi i setkami miejsc pracy - rozwijają przy DK1 i innych głównych, krajowych drogach sąsiednie miejscowości - chociażby Pszczyna i Bielsko-Biała oraz Tychy, a w „kolejce” - w perspektywie budowy nowej drogi ekspresowej - stoją już m.in. pobliskie Bestwina i Brzeszcze.

Przedstawione na sesji plany zostały poddane konsultacjom oraz zatwierdzone przez kilkadziesiąt podmiotów - m.in. przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad, Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, sanepid i nadleśnictwo - i nawiązują do opracowanej przed laty i przyjętej przez Radę Miejską - z udziałem mieszkańców i przedstawicieli różnych grup społecznych - strategii rozwoju dla Czechowic-Dziedzic, w której jednoznacznie zostało określone, że wykorzystanie tych terenów pod aktywność gospodarczą jest jak najbardziej wskazane dla prawidłowego rozwoju gminy. I w ślad za tym właśnie dokumentem opracowano plan zagospodarowania przestrzennego. Należy też mieć na uwadze, że nowy sposób zagospodarowania dla tych obszarów został wprowadzony przez Radę Miejską już... blisko cztery lata temu, nie wzbudzając uwagi czy protestów radnych ani mieszkańców.

Warto przy tym pamiętać, iż uruchomienie procedury zmiany planu zagospodarowania przestrzennego odbyło się nie z inicjatywy gminy, lecz na wniosek mieszkańców i właścicieli wskazywanych w dokumencie nieruchomości i terenów rolnych, których wolą było, żeby wszcząć taką właśnie procedurę. Stało się to już kilka lat temu, kiedy to dokonano zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - dokumencie poprzedzającym plan zagospodarowania przestrzennego.

(UA/UM, L.P. I RED.) ■

Spalanie odpadów zanieczyszczzonego drewna - w tym papieru - w kotłach nieprzystosowanych do tego celu powoduje emisję do powietrza szkodliwych substancji. Lepiej - i zdrowiej - posegregować je we frakcje i oddać w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami. Również stare kanapy nie powinny trafiać do domowych kotłowni - a przynajmniej nie w celach innych, niż wypoczynkowe.

Śląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w ramach działań związanych z ograniczaniem niskiej emisji zwraca się z apelem do mieszkańców oraz przedsiębiorców o zwrócenie uwagi na często występujący w ostatnim czasie problem spalania odpadów zanieczyszczzonego drewna w kotłach nieprzystosowanych do tego celu, co powoduje emisję do powietrza szkodliwych substancji - w tym m.in. benzo(a)pirenu, metali ciężkich, formaldehydu, fenoli i ftalanów.

Uważaj, co spalasz

Zgodnie z prawem, pod pojęciem odpadu „rozumie się każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których zobowiązany jest obowiązek”. Odpad stanowi zatem m.in. drewno malowane (lakierowane i impregnowane), na przykład ramy okienne, meble, więźba dachowa, elementy konstrukcji budynków zawierają impregnaty do drewna, farby i lakiery. Są to mieszanki toksycznych chemikaliów, które

Nie każde drewno można spalać!

► przy spalaniu trafiają do powietrza. Przykładowo, do niedawna powszechnie stosowano impregnat do drewna na bazie miedzi, chromu i arsenu (CCA) - potraktowane nim drewno miało zielony, z czasem blednący kolor. Nawet już częste dotykane takiego drewna stwarza zagrożenie dla zdrowia, a spalanie go uwalniania m.in. arsenu - silną truciznę. Dlatego lepiej - dla pewności - unikać korzystania w przydomowych kotłowniach z wszelkiego drewna, które zdradza oznaki malowania lub impregnacji.

Innym odpadem, którego pod żadnym pozorem nie należy spalać, są płyty meblowe - płyty wiórowe, paździerzowe, panele podłogowe, klepki parkietowe czy dykta. Są to wyroby wprawdzie w dużej części wykonane z drewna, lecz zawierające syntetyczne lepiszcze, często również laminowane lub lakierowane. W żadnym przypadku nie należy palić również lakierowanych na wysoki połysk płyt wiórowych lub innych płyt laminowanych tworzywem sztucznym (na przykład paneli podłogowych).

Podkłady i palety - STOP!

Również podkłady kolejowe i słupy drewniane, zwykle poddane chemicznej impregnacji krezotem, są rakotwórczą bombą. Niebezpieczne jest nawet wykorzystanie podkładów kolejowych jako ogrodzenia czy dekoracji ogródka. Drewniane podkłady kolejowe nie powinny w ogóle znajdować się w pobliżu siedzib ludzkich. Do celów dekoracyjnych można użyć ewentualnie jedynie dostatecznie starych podkładów, które zostały przebadane na zawartość trujących substancji. Nigdy natomiast nie należy podkładów kolejowych spalać! Kolorowy, zwłaszcza połyskujący papier zadrukowany w kolorze to również zlepek chemikaliów, który trudno się pali, a co gorsza tworzy drobny popiół, łatwo ulatujący kominem. Papier nadaje się jedynie do rozpałki - a i to najlepiej, jeśli jest to szary, nielakierowany, z gazet tzw. codziennych. Każdy inny papier zdecydowanie lepiej oddać do recyklingu.

Podobnie palety transportowe są wątpliwym materiałem na drewno opałowe. Zdarzają się wprawdzie palety wykonane z surowego drewna, niczym nie impregnowane - takie spokojnie można by spalić, jednak rozpoznać je może być trudno, gdyż należy pamiętać, iż nie wszystkie im-

pregnaty zostawiają widoczny ślad na drewnie. Palety mogą być także ubrudzone substancjami, które na nich transportowano - niedobrze zwłaszcza, jeśli są to na przykład farby olejne lub lepik asfaltowy. Dla pewności - miejsce palety jest również z dala od domowej kotłowni.

Lepiej oddać, niż spalić

Jeśli nie spalić, to co zrobić na przykład ze starą, zużytą kanapą? Jak pozbyć się starej opony, przeterminowanego lekarstwa lub odpadów zielonych z ogrodu?

Niechcianego już kredensu nie należy rąbać na opał. Stare meble i inne duże (tzw. wielkogabarytowe) odpady są okresowo odbierane spod budynków jednorodzinnych albo spod altanek śmietnikowych (w przypadku budynków wielorodzinnych) - terminy odbioru można znaleźć w harmonogramach.

Jeśli ktoś jednak nie chce czekać, może takiego odpadu pozbyć się niemal natychmiast - od 2013 roku, czyli po tzw. rewolucji śmieciowej, można legalnie i bez dodatkowych opłat oddać większość domowych odpadów w ramach comiesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W Gminie Czechowice-Dziedzice funkcjonuje **Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK)**, w którym odbierane są takie rodzaje odpadów komunalnych, jak szkło, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale, papier, odpady zielone, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady budowlane i rozbiórkowe, stanowiące odpady komunalne, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyte opony dla pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 Mg (tony) oraz popiół. Punkt ten mieści się przy ulicy B. Prusa 33, a godziny otwarcia można znaleźć na stronie internetowej Urzędu Miejskiego.

Straż Miejska

oraz uprawnieni do tego urzędnicy mają prawo wejść na teren prywatnej nieruchomości lub na teren firmy.

Odmowa ich wpuszczenia stanowi wykroczenie i podlega karze.

Spalanie odpadów może kosztować nawet 5 tysięcy złotych, jeśli sprawa trafi do sądu.

skiego. Należy pamiętać, że czechowicki PSZOK jest przeznaczony wyłącznie dla mieszkańców

nieruchomości zamieszkałych naszej gminy, w imieniu których została złożona deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami. Odpady przyjmowane są w PSZOK w ramach tej opłaty, z której wpływy przeznaczone są m.in. na utrzymanie punktu. PSZOK przyjmuje selektywnie zebrane - nie są przyjmowane odpady zmieszane ani też odpady pochodzące z działalności gospodarczej - zgodnie z regulaminem dostępnym w PSZOK na stronie internetowej Urzędu Miejskiego.

Oporni są karani

Co grozi za spalanie niebezpiecznych odpadów? Straż Miejska oraz uprawnieni do tego urzędnicy mają prawo wejść na teren prywatnej nieruchomości w godzinach 6-22, a na teren firmy - przez całą dobę. Odmowa ich wpuszczenia stanowi wykroczenie i podlega karze. Jeśli kontrolujący zastaną w kotłowni niedozwolone odpady płonące w palenisku albo przygotowane do spalania, to mogą nałożyć mandat w wysokości do 500 złotych. Mandatu można oczywiście

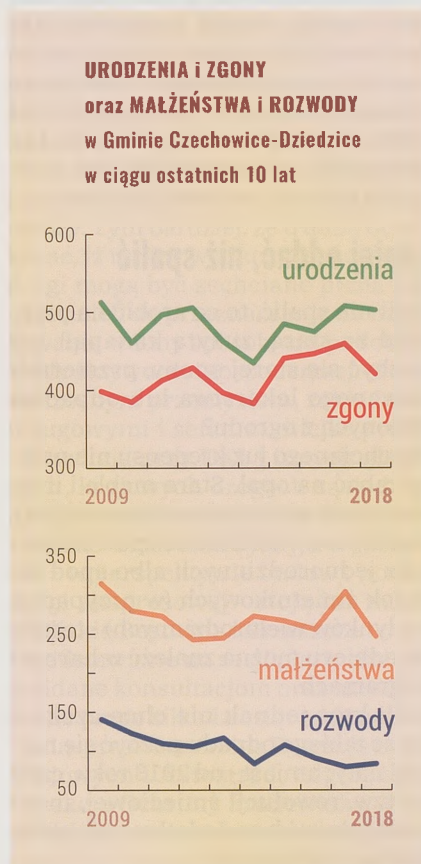
nie przyjąć - wtedy sprawa kierowana jest do sądu, gdzie zamiast kilkuset złotych można stracić nawet 5000 złotych... Aż tyle lub tylko tyle, przynajmniej do czasu, gdy kontrola nie pojawi się ponownie... Nie spalajmy odpadów (nie tylko przetworzonego drewna, kredensów czy kanap, ale także i innych śmieci, zwłaszcza z tworzyw sztucznych i trawy) jednak nie w obawie przed karą, lecz ze zwykłego rozsądku - bo po prostu nie

warto. Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami nie jest przecież uzależniona od tego, ile śmieci indywidualnie oddajemy do wywieżenia spod domów lub do PSZOK, natomiast odpady spalane w domowych piecach zwyczajnie szkodzą zdrowiu, choć zwykle musi trochę potrwać, zanim to dostrzeżemy... Wtedy jednak jest już zazwyczaj niestety zdecydowanie zbyt późno. (OS/UM, Red.) ■

Dane demograficzne 2018

29 mieszkańców mniej niż rok wcześniej liczyła Gmina Czechowice-Dziedzice 31 grudnia 2018 roku, przy czym spadek o 97 osób zanotowały tereny miejskie, a na terenach wiejskich (w sołectwach) przybyło 68 osób.

Najwięcej, spośród sołectw naszej gminy, mieszkańców w ubiegłym roku przybyło w Ligocie - aż 40 osób - podczas gdy w Zabrzegu 15, a w Bronowie 12. To kolejny rok, w którym systematycznie spada zaludnienie terenów miejskich w naszej gminie, a wzrasta ilość osób zamieszkujących na terenie wiejskim. Przez ostatnie dziesięć lat liczebność mieszkańców naszej gminy wzrosła o 262 osoby, jednak dla samego miasta spadała aż o 446 osób. 708 osób więcej, niż pod koniec 2019 roku, zamieszkuje dziś tereny pozamiejskie gminy, co stanowi wzrost ponad 8-procentowy. Najwięcej, bo o 8,72% wzrosła liczebność mieszkańców Ligoty (Bronów - 8,07%, Zabrzeg 7,34%). Na terenie naszej gminy w 2018 roku

zanotowano o pięć urodzeń mniej, niż w roku poprzednim, mniej (o 39) było jednak również zgonów. Spadła, w stosunku do 2017 roku, także liczba zawieranych małżeństw (o 57), wzrosła natomiast ilość rozwodów, choć tylko o cztery przypadki. Szczegółowe dane przedstawiamy w tabeli poniżej.

GINA CZECHOWICE-DZIEDZICE

43.441 mieszkańców

22.496 kobiet
20.945 mężczyzn

LIGOTA

4.902

K: 2.488 M: 2.414

ZABRZEG

3.364

K: 1.669 M: 1.695

BRONÓW

1.138

K: 553 M: 585

Imiona

Najchętniej wybieranym imieniem dla dziewcząt w naszej gminie w 2018 roku była **Hanna** (dwanaście razy), a dla chłopców **Jan** (15 razy).

Ponadto popularnymi imieniami dla dziewcząt były **Maja** i **Zofia** (po 11 razy), jak również **Emilia**, **Julia**, **Lena** i **Zuzanna** (po 10) oraz **Laura** (9), **Jagoda** i **Wiktoria** (po 8 razy). Siedmiu dziewczętom nadano imię **Liliana**, a sześciu. W 2018 roku

ILOŚĆ MIESZKAŃCÓW		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
MIASTO I GMINA - RAZEM		43 067	43 179	43 307	43 404	43 469	43 565	43 543	43 627	43 529	43 470	43 441
MIASTO		34 479	34 483	34 569	34 558	34 512	34 519	34 417	34 440	34 269	34 134	34 037
GMINA - RAZEM		8 588	8 696	8 738	8 846	8 957	9 046	9 126	9 187	9 260	9 336	9 404
Bronów		1 027	1 053	1 063	1 064	1 076	1 087	1 107	1 115	1 121	1 125	1 138
Ligota		4 454	4 509	4 526	4 592	4 638	4 678	4 702	4 754	4 810	4 862	4 902
Zabrzeg		3 107	3 134	3 149	3 190	3 243	3 281	3 317	3 318	3 329	3 349	3 364
RUCH NATURALNY LUDNOŚCI	URODZENIA	486	512	460	496	505	462	434	484	474	507	502
	MAŁŻEŃSTWA	349	314	279	272	242	244	272	266	255	303	246
	ZGONY	409	398	384	412	428	396	382	440	446	459	420
	ROZWODY	124	140	122	109	105	116	83	107	90	79	83
RUCH WĘDRÓWKOWY LUDNOŚCI	Wydane dowody osobiste	5 077	2 425	2 695	3 303	4 007	5 352	5 854	5 555	6 151	6 709	4 470
	Wymeldowania	517	570	559	560	552	386	365	557	358	388	631
	Wymeldowania za granicę	5	0	4	1	0	0	0	0	1	0	1
	Zameldowania z zagranicy	15	5	1	19	8	3	3	0	5	1	0
	Przemeldowania	726	600	701	772	688	737	697	679	588	652	565
	Zameldowania czasowe spoza terenu gminy	670	699	499	440	719	688	531	483	518	582	692
	Wymeldowania czasowe za granicę	100	113	24	35	71	87	36	5	19	10	12

na terenie naszej gminy „przybyło” również po pięć **Amelii, Dominika, Małgorzaty i Oliwii**, a po cztery razy nadawano imiona **Aleksandra, Alicja, Anna, Nadia, Natalia, Paulina, Pola i Weronika**. W trzech przypadkach wybrano imię **Gabriela**, tyle samo razy nadano imiona **Iga, Klara, Kornelia, Martyna, Milena i Nina**. Po dwa razy nadano takie imiona, jak **Agata, Dagmara, Dorota, Julita, Kaja, Kamila, Karolina, Malwina, Maria, Matylda, Nela, Nikola i Sofia**, a po jednym razie - **Adrianna, Agnieszka, Anastazja, Antonina, Apolonia, Barbara, Bianka, Blanka, Emma, Ewelina, Izabela, Julianna, Klaudia, Lilianna, Łucja, Magdalena, Marcela, Marlena, Michalina, Mila, Monika, Naja, Nel, Patrycja, Róża, Sandra, Tatiana, Tola, Urszula i Wanessa**. Wśród chłopców, drugim pod względem popularności imieniem nadawanym dzieciom w ubiegłym roku w naszej gminie był **Jakub**. „Przybyło” nam po dziesięciu **Kacprów i Szymonów**, jak również dziewięciu **Filiów**. Osiem razy rodzice zdecydowali o nadaniu swojemu dziecku imienia **Antoni**, w siedmiu przypadkach wybrano imiona **Mikołaj** oraz **Wiktor**. Stosunkowo cieszące się sporą popularnością imiona otrzymali również **Franciszek, Maksymilian i Michał** (po 6 razy), **Dawid i Ignacy** (po 5), a także **Adam, Fabian, Igor, Juliusz, Karol, Nikodem, Oliwier, Piotr, Rafał, Remigiusz i Stanisław** (po 4). Po trzech nowo przybyłych na ten świat w 2018 roku mieszkańców gminy płci męskiej mogło cieszyć się z kolei z takich imion, jak **Alan, Artur, Daniel, Kajetan, Kamil, Ksawery, Maciej, Marcel, Miłosz, Patryk, Paweł, Tomasz, Tymon, Tymoteusz i Wojciech**, a po dwóch - **Aleksander, Bartłomiej, Beniamin, Błażej, Bruno, Hubert, Krzysztof, Leon, Leonard, Natan, Przemysław i Witold**. Swoistymi „rodzynekami” okazali się natomiast **Adrian, Alex, Aleksander, Bartosz, Bernard, Bronisław, Damian, David, Dorian, Emil, Ethan, Gabriel, Grzegorz, Iwo, Jacek, Jeremiasz, Kordian, Kornel, Maks, Milan, Nataniel, Olaf, Olivier, Oskar, Radosław, Robert, Roman, Samuel, Sebastian, Stefan, Teodor, Yamato i Zachariasz** - ich imiona nadano na terenie naszej gminy w zeszłym roku tylko raz.

(SO/UM, Red.) ■

FOT. MBP

W bibliotece

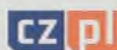
W drugiej połowie ubiegłego roku czechowicka biblioteka przygotowała szereg atrakcji, zarówno dla najmłodszych, jak i starszych czytelników.

Dzieci aktywnie uczestniczyły w przedsięwzięciach realizowanych w ramach **polsko-czeskiego projektu „Między stronami. Polsko-czeskie promowanie kultury na pograniczu”**, który Miejska Biblioteka Publiczna realizuje wspólnie z Kulturą Centrum Frydlant nad Ostrawicą. Dla uczestników projektu zorganizowano trzy spotkania autorskie, podczas których nie zabrakło wspólnego czytania, ciekawych rozmów, dobrej zabawy i słodkiego poczęstunku. Pierwszym gościem biblioteki była **Justyna Bednarek** a głównym bohaterem spotkania jej książka „Niesamowite przygody dziesięciu skarpetek (czterech prawych i sześciu lewych)”. Na zakończenie, pod czujnym okiem gościa, każdy wykonał swojego skarpetkowego stworka, by mieć własnego towarzysza przygód i powiernika sekretów. **Marianna Oklejak** - ilustratorka książek dla dzieci, podczas warsztatów „Cuda-wianki - wycinanki” - zaprosiła do świata folkloru. Dzieci dowiedziały się czym jest folklor, z czym się kojarzy i czym może zaskoczyć. Nauczyły się, jak wyglądają tradycyjne polskie wycinanki, ile jest ich typów, zobaczyły liczne przykłady. Znajomość jednak nie skończyła

się na teorii - mali uczestnicy próbowali swoich sił w posługiwaniu się nożyczkami, ćwiczyli precyzję, symetrię i odwagę, czego efektem były piękne wycinankowe kompozycje. Przemysław Wechterowicz zbudował narrację spotkania wokół książki „Každy kot ma dwa końce”. Pierwsza część warsztatów oparta była na kalamburach - zabawie w odgadywanie żywych obrazów. Druga miała formę zabawy w głuchy telefon. Na koniec uczestnicy wykonali wspólnie wymarzoną planetę kotów. Nie zabrakło czasu na autografy i pamiątkowe zdjęcia.

Zimowy semestr „**Akademii Pięknego Czasu**”, oprócz zajęć cyklicznych - oferta kształcenia obejmowała ponad 347 godzin zajęć dydaktycznych - obfitował w wiele atrakcji, w których licznie i chętnie uczestniczyli słuchacze. We wszystkich aktywnościach udział wzięło 2661 osób. Semestr zainaugurowano 15 września wyjazdem do Jeleniej Góry. Piękna pogoda pozwoliła zobaczyć wieżę widokową „Grzybek” na Wzgórzu Krzywoustego, a z niej malowniczą panoramę Sudetów i Karkonoszy, schronisko „Perła Zachodu”, Wieżę Rycerską w Siedlęcinie, Jezioro Pilchowickie oraz centrum miasta. Zorganizowano sześć innych wycieczek - na Jurę Wieluńską, Jurę Krakowsko-Częstochowską, Opolszczyznę, do Kalwarii Zebrzydowskiej, Warszawy oraz na Jarmark Świąteczny do Brna. Ponadto odbyło się pięć wykładów, których tematyka poruszała zagadnienia z zakresu mody i ubioru, religii, sztuki, historii, socjologii, medycyny, zdrowego stylu życia i sportu. Zorganizowano także warsztaty rozwoju osobowości „W drodze do siebie” oraz wernisaż wystawy modelarskiej (prace prezentowali Mateusz Baron i Samuel Borgiel) a także wieczór autorski Ryszarda Grajka. Prężnie działała grupa nordic walking - zorganizowano 11 wymarszów, w których uczestniczyło łącznie 257 osób.

Kolejny, dziesiąty już rok działalności „**Akademii Pięknego Czasu**”, rozpoczyna się 25 lutego - zapraszamy. Nie zabraknie spotkań z ciekawymi ludźmi, interesujących wykładów oraz wyjazdów. Zapisy w Dziale Promocji Miejskiej Biblioteki Publicznej w Czechowicach-Dziedzicach (ul. Niepodległości 32/34 pokój nr 5) od 25 lutego 2019 r. (szczegóły - tel. 32 215 30 34). (MAGDALENA WYGODA, MBP) ■

PREKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRAČAMY GRANICE
2014-2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Mikroprojekt pod nazwą „**Między stronami. Polsko-czeskie promowanie kultury na pograniczu**” jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu INTERREG V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020 oraz z budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Beskidy.

Wesprzyj odbudowę pomnika!

Odbudowany Pomnik Wolności został uroczystie odsłonięty 10 listopada 2018 roku w przeddzień 100. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę. W odbudowę pomnika włączyli się także mieszkańcy gminy i okolic, przedsiębiorcy i organizacje pozarządowe.

Lokalna społeczność pozytywnie odpowiedziała na apel Burmistrza **Mariana Błachuta** i przewodniczącego Rady Miejskiej **Damiana Żelaznego**, by - jak w przypadku budowy pierwotnego pomnika - także obecny obelisk został wzniesiony przy wsparciu mieszkańców.

FOT. LUKASZ PIĄTEK

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim darczyńcom. Planujemy ich trwale uhonorowanie w postaci tablicy pamiątkowej na Skwerze Stulecia, na której wymienieni zostaną darczyńcy, którzy na budowę pomnika przekazali datkę w wysokości tysiąca złotych lub więcej. Darczyńcy ci zostaną także uhonorowani pamiątkowymi medalami jubileuszowego 2018 roku, zaprojektowanymi i wykonanymi przez profesora krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych **Karola Badyne**, autora obecnego Pomnika Wolności. Zachęcamy mieszkańców, przedsiębiorców i organizacje społeczne do rozważenia możliwości dołączenia do grona darczyńców na budowę Pomnika Wolności. Zbiórkę zakończymy 31 marca 2019 r., a odsłonięcie tablicy z nazwiskami i nazwami darczyńców będzie elementem obchodów 101. rocznicy odzyskania niepodległości. Wpłaty na ten cel można dokonywać na konto Gminy Czechowice-Dziedzice w Banku PKO BP O/1 w Bielsku-Białej numer **68 1020 1390 0000 6802 0024 9680** lub w kasie Urzędu Miejskiego (Plac Jana Pawła II 1) z dopiskiem „Pomnik Wolności”. (WP/UM) ■

Zachęcamy mieszkańców, przedsiębiorców i organizacje społeczne do rozważenia możliwości dołączenia do grona darczyńców na budowę Pomnika Wolności - zbiórka trwa do końca marca.

FOT. LUKASZ PIĄTEK

Jubileusz obchodzili

Jadwiga i Wiesław Baranowscy
Jadwiga i Emil Barteczko
Krystyna i Szczepan Borgiel
Danuta i Andrzej Borgiel
Władysław i Stanisław Brach
Wiesław i Jan Cichoń
Felicja i Antoni Cygan
Władysław i Waldemar Czarkowscy
Helena i Jan Czorny
Jadwiga i Władysław Duraj
Helena i Stanisław Feruga
Miroslawa i Jan Grnaderjan
Wanda i Józef Kita
Wanda i Eugeniusz Kołoczek
Anna i Jan Kopeć
Maria i Józef Korczyk
Maria i Józef Kostka
Danuta i Henryk Kościelny
Bronisława i Jan Kożusznik
Ewa i Kazimierz Kóska
Kazimiera i Marian Kózka
Irena i Jan Kryńscy
Stanisława i Stanisław Krzak
Jadwiga i Franciszek Kubica
Danuta i Mirosław Łańscy
Renata i Stanisław Łukosz
Monika i Stanisław Machalica
Zofia i Fryderyk Machalica
Krystyna i Mieczysław Medoń
Teofila i Mieczysław Mieszczak
Elżbieta i Zdzisław Mizera
Janina i Zbigniew Mol
Monika i Władysław Nycz
Alicja i Zenon Olma
Maria i Antoni Oskroba
Danuta i Władysław Palkij
Stefania i Antoni Paszek
Wiesława i Henryk Przemysk
Jadwiga i Stanisław Rabenda
Janina i Karol Raszka
Elżbieta i Władysław Różyccy
Jadwiga i Eugeniusz Rychta
Irena i Edward Sawras
Lidia i Wilhelm Strządała
Aleksandra i Henryk Szopa
Ewa i Józef Szweda
Maria i Kazimierz Szydlik
Danuta i Jan Świerkosz
Maria i Zdzisław Świąg
Aniela i Rudolf Walczak
Anna i Józef Waliczek
Irena i Antoni Waluś
Zofia i Franciszek Wątroba
Stanisława i Mieczysław Wróbel

Złote gody

8 stycznia br. na zaproszenie Burmistrza Mariana Błachuta pary obchodzące w drugim półroczu 2018 roku Jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego przybyły do Dworku „Stara Cynkownia” na uroczystość wręczenia pamiątkowych medali, dyplomu i kwiatów. Świątowały aż 54 pary!

URZĄD MIEJSKI

w Czechowicach-Dziedzicach

Plac Jana Pawła II 1

43-502 Czechowice-Dziedzice

tel. 32 21 471 10 Fax. 32 21 471 82

e-mail. um@um.czechowice-dziedzice.pl

www.czechowice-dziedzice.pl

GODZINY PRACY:

poniedziałek-środa 7:30-15:30

czwartek 7:30-17:30

piątek 7:30-13:30

w soboty, niedziele i święta nieczynny

DYŻURY:

Burmistrz **Marian Blachut** i jego zastępcy

Maciej Kołoczek i **Paweł Mrowiec**

przyjmują mieszkańców w ramach skarg

i wniosków w każdy:

poniedziałek 14:00-16:00 pok. 201

czwartek 14:00-16:00 pok. 201

Wymagane są wcześniejsze zapisy tel. 32 21 47 132

Przewodniczący Rady Miejskiej

Damian Żelazny

i Wiceprzewodniczący **Bartłomiej Fajfer**

przyjmują mieszkańców w każdy:

czwartek 15:30-16:30 pok. 206

Radni miejscy, powiatowi i wojewódzcy

przyjmują mieszkańców w ramach swoich

dyżurów, których bieżąco aktualizowana

lista znajduje się na stronie

www.bip.czechowice-dziedzice.pl

BIURA POSELSKIE I SENATORSKIE:

Jacek Falfus (filia)

ul. Słowackiego 32, tel. 33 828 39 60 (Bielsko-Biała)

www.jacekfalfus.pl • jacekfalfus2001@poczta.onet.pl

Mirosława Nykiel (filia)

ul. Legionów 83, tel./fax 33 821 39 59 (Bielsko-Biała)

www.miroslawanykiel.pl • miroslaw.nykiel@sejm.pl

Andrzej Kamiński (filia)

ul. Słowackiego 2 (I piętro), tel. 502 236 518

www.kaminskiandrzej.pl • biuro@kaminskiandrzej.pl

TELEFONY ALARMOWE:

- Numer alarmowy z tel. kom. i stacji: 112
- Pogotowie ratunkowe: 999 lub 32 215 20 00
- Straż pożarna: 998
- Policja: 997 Komisarjat Policji: 32 214 88 10
- Straż Miejska: 986 lub 32 215 54 92
- Niebieska Linia - 0-801 120 002
- Og. Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
- Ogólnopolski nr ratunk. w górach: 601 100 300
- GOPR - grupa beskidzka - 985, 33 829 69 00
- Ogólnopolski nr ratunk. nad wodą: 601 100 100
- Śląskie WOPR - 500 543 210
- Pogotowie ciepłownicze - 993 lub 32 215 21 51
- Pogotowie energetyczne - 991
- Pogotowie gazowe - 992
- Telefon zaufania - 988
- Informacja telefoniczna - 118 913
- Wodociągi i kanalizacja:
32 215 37 17 (PWK) oraz 32 215 31 71 (PIM)
zgłoszenia awarii (całodobowo): 994 (bezpłatny)
oraz 32 215 31 71, 32 215 21 51, 601 312 877
- Informacja PKM: 32 215 91 78
- Informacja PKP:
PKP Intercity S.A. - 703 200 200
Przewozy Regionalne Sp. z o.o. - 703 20 20 20
Koleje Śląskie Sp. z o.o. - 32 428 88 88
Koleje Małopolskie Sp. z o.o. - 703 20 20 25
- Na wypadek klęski żywiołowej: 32 214 71 66
- PCK Grupa Ratownictwa: 669 881 302

BIULETYN SAMORZĄDOWY CZECHOWIC-DZIEDZIC jest czasopismem bezpłatnym, kolportowanym w kilkudziesięciu punktach na terenie miasta i gminy.

Zapraszamy do następujących punktów kolportażu biuletynu:

CENTRUM MIASTA - osiedla CENTRUM, LESISKO

Urząd Miejski - Pl. Jana Pawła II 1 (oraz inne wydziały)

Miejska Biblioteka Publiczna Wypożyczalnia - Żeromskiego 14

Cukiernia ASTERIA i Kawiarnia MALINOWA - AMBASADA SŁODKOŚCI - Pl. Jana Pawła II 4/2

Miejska Biblioteka Publiczna Czytelnia - Niepodległości 32/34

Miejski Dom Kultury - Niepodległości 42

Powiatowy Urząd Pracy Filia w Czechowicach-Dziedzicach - Kopcza 1

Punkt Obsługi Finansowej POLCAS - Słowackiego 13 (przy Rondzie Solidarności)

Sklep SPOŁEM DELIKATESY - Kolejowa 1

Punkt Sprzedaży Biletów PKM - Towarowa (przy płycie dworca autobusowego)

Kiosk WEST - Towarowa 2 (przy płycie dworca autobusowego)

Biuro Pośrednictwa i Finansów RENOMA - Towarowa 2b

Sklep i Punkt Obsługi Finansowej EMIKAS - Słowackiego 2

Apteka EUREKA - Piłsudskiego 12

Sklep SPOŁEM NASZ DOM - Słowackiego 24

Sklep SPOŁEM - Konopnickiej 1

Centrum Języków Obcych BEST - Kolejowa 15

Sklep PARTNER RTV-AGD - Sobieskiego 10 (przy placu targowym)

Ośrodek Pomocy Społecznej - Kolejowa 37

PROPER Palarnia Kawy i Kawiarnia Proper COFFEE & MORE - Kolejowa 17

Sklep SPOŁEM SUBIEKT - Sobieskiego 86

AGENCJA UBEZPIECZENIOWA Marcin Maleszyk - Klasztorna 1

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji Pływalnia WODNIK - Legionów (obok Ronda AK i NSZ)

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji Stadion - Legionów 145

Administracja Zasobów Komunalnych - Legionów 85

PÓŁNOC MIASTA - osiedla RENARDOWICE, PÓŁNOC, BARBARA, DZIEDZICE

Urząd Skarbowy w Czechowicach-Dziedzicach - Nad Białką 1a

Sklep SPOŁEM - Górnicza 67

Kiosk Prasowy i Wielobranżowy - Węglowa (przy przystanku autobusowym)

Delikatesy Osiedlowe - Polna 31a

Sklep wielobranżowy - Michałowicza 6c

Dom Handlowy DZIEDZIC - Szkolna 40

Kiosk FH ANIA - Szkolna (przed DH DZIEDZIC)

Sklep SPOŁEM WALCOWNIK - Traugutta 19

Cukiernia i Kawiarnia CZEKOLADOWA - Traugutta 29

Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej - Drzymały 16

Sklep LEWIATAN - Legionów (przy skrzyżowaniu z Waryńskiego)

GROSZEK - Waryńskiego (przy skrzyżowaniu z Ochodzką)

POŁUDNIE MIASTA - osiedla TOMASZÓWKA, GÓRNE, POŁUDNIE

Sklep SPOŁEM WANDA - Łukasiewicza 57

Sklep SPOŁEM - Łukasiewicza 2

AUTOTEST Stacja Kontroli Pojazdów - Kopernika 3

Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej nr 3 - Legionów 187

DELIKATESY DELISSO - Legionów 158

Sklep SPOŁEM IWONA - Legionów 191

Sklep Spożywczo-Przemysłowy - Podlarysz 2

EURO Sklep Spożywczo-Przemysłowy - Lipowska 72 (przy skrzyżowaniu z DK-1)

Sklep Spożywczo-Przemysłowy - Zamkowa 74 (w Strażnicy OSP)

Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej nr 1 - Zamkowa 76

EURO Sklep Spożywczo-Przemysłowy - Mazańcowska 64

Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej nr 2 - Mazańcowska 68

Urząd Celny w Bielsku-Białej Oddział w Czechowicach-Dziedzicach - Mazańcowska 70

Sklep Spożywczy NA GÓRNYCH - Mazańcowska 98p

GMINA - sołectwa LIGOTA, BRONÓW, ZABRZEG

Sklep Spożywczy - Czechowicka 4, LIGOTA BURZEJ

Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Burzej - Bory 2, LIGOTA BURZEJ

TRÓJKA SC - Bielska 5, LIGOTA CENTRUM

Delikatesy Wiejskie - Bielska 2, LIGOTA CENTRUM

Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Ligota Centrum - Wapienicka 1, LIGOTA CENTRUM

Sklep Spożywczy - A.Czyża 1 (skrzyżowanie z Międzyrzeczką), BRONÓW

Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Bronów - A.Czyża 12, BRONÓW

Delikatesy Wiejskie - Jaworowa 1, LIGOTA MILIARDOWICE

Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Miliardowice - Miliardowicka 68, LIGOTA MILIARDOWICE

Sklep FHU TOMSON - Miliardowicka 12, LIGOTA MILIARDOWICE

Sklep Spożywczy (LEWIATAN) - Miliardowicka 17a, ZABRZEG

Sklep Spożywczo-Przemysłowy AGMA Renata Pociągiciel - Miliardowicka 17a, ZABRZEG

Apteka NA WIDNEJ - Widna 1, ZABRZEG

Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej Zabrzeg - Gminna, ZABRZEG

Sklep Spożywczo-Przemysłowy - Do Zapory 22, ZABRZEG

Delikatesy U ANI - Stadionowa 32, ZABRZEG (przed wjazdem na stadion LKS SOKÓŁ)

Zapraszamy do współpracy - tel. 32 21 47 186